

Таб. 1

Доповнення у програмі	2015	2016	2017	2018	2022
7 клас	<p>Міста-колонії Північного Причорномор'я та Криму.</p> <p>Утворення Кримського ханату.</p> <p>Походи кримських ханів на українські землі та їхні наслідки <i>(таке формулювання не зустрічається у пізніших програмах)</i>.</p>		<p>Крим у складі Візантійської імперії <i>(оглядово)</i>.</p> <p>Держава Феодоро в Криму <i>(оглядово)</i>.</p> <p>Утворення Кримського ханства. Гіреї. Суспільний устрій та культура ханства.</p>		<p>Результати навчально-пізнавальної діяльності – уміти: схарактеризувати політичний устрій, господарство та культуру Кримського ханства, повсякденне життя його населення (знаті й простолюдинів, кочовиків і осілого люду); – розпізнавати та характеризувати пам'ятки культури русько-українського та кримськотатарського народів XIV – XV ст..</p>
8 клас			<p>Підкорення Кримського ханства (Російською імперією).</p> <p>У результатах навчально-пізнавальної</p>		<p>Походи запорозьких козаків на володіння Кримського ханства та Османської імперії. Запорозько-кримський договір 1624 р.,</p> <p>Козацько-кримський союз (під час Козацької революції 17 ст.).</p> <p>Українські території як вузол протиріч між Російською та Османською імперіями.</p>

Таб. 1

			<p>діяльності визначено <i>уміти</i> визначити причини та наслідки: активності козацтва в морських і суходільних походах у Кримське ханство, Османську імперію тощо.</p>		<p>Становище Кримського ханства і його анексія Російською імперією.</p> <p>Імперська політика Росії щодо Півдня України наприкінці 18 ст.</p> <p>У результатах навчально-пізнавальної діяльності до розділу вказано, що учні й учениці мають:</p> <p><i>уміти</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - встановити причини і наслідки знищення Росією Кримського ханства; <p><i>розуміти</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - особливості становища Кримського ханства і наслідки втрати його державності; - колонізацію росією Півдня України як знищення, привласнення, використання вже існуючої на тих землях козацької, кримськотатарської, османської інфраструктури, господарства, здобутків. <p><i>У завданнях до практичних робіт пропонується</i></p> <p>Проаналізувати міждержавні договори між Гетьманщиною і Кримським ханством чи дослідити листування гетьманів з володарями різних держав.</p> <p>Здійснити уявну мандрівку до історико-культурних пам'яток України/рідного</p>
--	--	--	--	--	---

Таб. 1

					краю періоду бароко, встановити цінності й норми життя, що їх утверджували автори цих витворів мистецтва (архітектури, скульптури, образотворчого мистецтва).
9 клас		Кримська (Східна) війна 1853–1856 на українських землях, Національне відродження кримських татар. І. Гаспринський.	Іншоетнічні групи на території України: поляки, росіяни, кримські татари, євреї, німці та інші.		<p>Українська територія та її залюдненість: чисельність, соціальний і національний склад населення. Іншоетнічні групи на українській території: поляки, росіяни, кримські татари, євреї, німці та ін.</p> <p>Нові російські порядки: імперське освоєння українського простору.</p> <p>Національно-культурне життя поляків, росіян, євреїв, німців, кримських татар на теренах України у першій половині 19 ст. Єврейські «штетли».</p> <p>Українці у Східній (Кримській) війні.</p> <p>Польський, єврейський та кримськотатарський рухи в Україні у другій половині 19 ст.</p> <p>Етнічне й конфесійне розмаїття міського населення українських земель у другій половині 19 - на початку 20 ст.</p> <p>Орієнтовні теми для практичних робіт:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Підготувати міні-проект про повсякденне життя мешканців України (селян, міщан,

Таб. 1

					<p>торговців, поміщиків) у першій половині XIX ст.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Підготувати і здійснити віртуальну мандрівку «Пам'ятки образотворчого мистецтва та архітектури України першої половини XIX ст.» - Підготувати презентацію «Вплив процесів модернізації на повсякденне життя та світогляд населення України». - Підготувати план доповіді «Наш край в другій половині XIX – на початку XX ст.»
10 клас		<p>Курултай та Кримська Народна Республіка;</p> <p>Похід П. Болбочана у Крим;</p> <p>Кримські крайові уряди.</p>		<p>Постать Амет-Хан Султана</p> <p>Тема для практичних занять: Українська революція: загальноукраїнський і регіональний вимір.</p>	<p>Державотворча діяльність УЦР взимку-навесні 1918 р. Формування української громадянської нації.</p> <p>Спроби приєднання Криму до України.</p> <p>Поразка Збройних сил Півдня у 1920 р.</p> <p>«Червоний» терор більшовиків у Криму.</p> <p>Міжетнічні відносини в Україні 1917– 1921 рр. Міжетнічні конфлікти, їх наслідки.</p> <p>Повсякдення в умовах революцій та воєн: індивідуальний досвід, стратегії виживання, моральні виклики.</p> <p>Утворення Кримської Автономної СРР/ССР у складі РСФРР.</p>

Таб. 1

					Депортація кримськотатарського народу як злочин геноциду. Депортація інших етносів Криму.
11 клас		<p>Кримськотатарський національний рух. М. Джемільєв;</p> <p>Створення автономної республіки Крим;</p> <p>Повернення кримських татар на історичну батьківщину;</p> <p>Статус Криму у складі України;</p> <p>Анексія та тимчасова окупація Криму російською федерацією.</p>		<p>Меджліс кримськотатарського народу;</p> <p>Питання адміністративно-політичного статусу Криму.</p> <p>Тема для практичних занять: Входження Кримської області до складу УРСР: міфи та реальність.</p>	<p>Суперечливість процесу реабілітації жертв політичних репресій.</p> <p>Передання Кримської області до складу УРСР. Соціально-економічна інтеграція Кримського півострова з Україною. Міграції, зміни національного складу населення. Спроби проведення «українізації».</p> <p>Становище кримськотатарського народу у місцях депортації та його боротьба за повернення на батьківщину у 1950 – на початку 1960-х рр.</p> <p>Опозиційна діяльність режимові в середовищі національних меншин.</p> <p>Кримські татари в боротьбі за повернення на батьківщину. (1964-1985 рр.). Мустафа Демілев.</p> <p>Життя національних спільнот в Україні.</p> <p>Україна в імперській доктрині «русского міра»</p>

Таб. 1

					<p>Політичні, економічні, інформаційні та інші засоби тиску на Україну в контексті відродження прагнень Російської Федерації (РФ) до реімперіалізації на теренах колишнього СРСР.</p> <p>Початок війни РФ проти України: окупація, анексія Криму.</p> <p>Консолідація української політичної нації в боротьбі проти російській агресії.</p> <p>Рух Опору на тимчасово окупованих територіях.</p> <p>Орієнтовні теми для практичних робіт</p> <ul style="list-style-type: none"> - «Вирвані з коренем». Депортації українців у 1944–1951 рр.: причини, етапи, наслідки (дослідження тематичних документів). - Кримські татари у місцях депортації: форми опору, боротьба за повернення додому. - Права людини в СРСР: чому існувала прірва між деклараціями та реальністю?
--	--	--	--	--	--